

Program doradztwa zawodowego

dla młodzieży gimnazjalnej

„ZAWODÓWKA JEST OK”

Gniezno 2015r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
CELE PROGRAMU	5
SPOSOBY REALIZACJI CELÓW	6
PRZEBIEG PROGRAMU	7
SZKOLNI KOORDYNATORZY PROGRAMU.....	8
WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI	9
PLAN REALIZACJI PROGRAMU DLA POSZCZEGÓLNYCH KLAS I MODUŁÓW.....	12
Moduł I – Zbieram siły na zamiary.....	12
PLAN REALIZACJI PROGRAMU DLA POSZCZEGÓLNYCH KLAS I MODUŁÓW.....	14
Moduł II – Poznaję rynek pracy	14
PLAN REALIZACJI PROGRAMU DLA POSZCZEGÓLNYCH KLAS I MODUŁÓW.....	16
Moduł III – Wybieram drogę do pracy	16
PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW:	19
EWALUACJA	19

WSTĘP

Program skierowany jest do uczniów klas I - III gimnazjum. Ma on pomóc młodym ludziom w dokonywaniu wyborów wpływających na przyszłe możliwości zdobycia wykształcenia i zawodu. Po ukończeniu gimnazjum uczeń może kontynuować edukację w szkole zasadniczej zawodowej, technikum lub liceum ogólnokształcącym. Oznacza to, że uczeń w wieku 15 lat powinien umieć określić swoje zainteresowania, predyspozycje, a także kierunek preferowanego rozwoju edukacyjno- zawodowego.

Uczeń w wieku 12 lat przechodzi ze szkoły podstawowej do gimnazjum. Ma trzy lata na podjęcie decyzji dotyczącej dalszego kształcenia. W tym czasie przed nim ogrom pracy, jaką należy włożyć w przygotowanie się do decyzji dotyczącej wyboru szkoły.

Wybór szkoły ponadgimnazjalnej to proces, w który zaangażowane są różne osoby. Wpływ na to, jakie decyzje podejmuje młodzież, mają rodzice, nauczyciele oraz rówieśnicy. Proces rozwoju zawodowego stymulowany jest przez wiele czynników: zarówno środowiskowych, jak i wynikających z rozwoju człowieka. Poznanie i zrozumienie tych czynników jest istotnym etapem na drodze rozwoju samoświadomości.

Młodzież ma kłopot i trudność z nazwaniem swoich zainteresowań, a także nie ma wiedzy ani narzędzi, które pozwalają określić i rozwijać zainteresowania. Stąd ogromna rola doradców, którzy dysponują warsztatem i wiedzą, i powinni pomóc młodzieży oraz wskazywać drogi rozwoju.

Program ma służyć gimnazjalistom w przejściu przez proces samopoznania, w efekcie którego będzie umiał określić swoje zainteresowania, predyspozycje, nazwać umiejętności i wskazać podstawowe kompetencje. Nie chcemy pozostawić młodego człowieka samego w ważnym momencie wyboru. Zaproponowane zajęcia z doradztwa edukacyjnego powinny ich wprowadzić w świat zawodów)w jak również w charakterystykę rynku pracy. Unikniemy w ten sposób decyzji podejmowanych pod wpływem emocji czy namowy rodziców.

Prezentujemy szkoły zawodowe i kształcenie techniczne jako alternatywne do kształcenia ogólnokształcącego . Podkreślając, większe możliwości na rynku pracy dla wykształcenia technicznego, które najprościej jest uzyskać kończąc szkołę zawodową lub technikum. Ukończenie „zawodówki” nie zamyka możliwości dalszego kształcenia, a wręcz przeciwnie daje praktyczne przygotowanie i podstawę wyboru dalszej drogi kształcenia.

Program ma wspomóc uczniów i ich rodziców w wyborze takich kierunków

kształcenia, które będą oparte na analizie predyspozycji, zainteresowań oraz możliwości młodego człowieka. Działania obejmą również analizę lokalnego rynku pracy po zapoznaniu się z możliwościami znalezienia zatrudnienia w zakładach znajdujących się w najbliższej okolicy.

Szkoła jest instytucją, która posiada wszystkie narzędzia i możliwości wsparcia ucznia i jego rodziców w podjęciu właściwej decyzji o wyborze następnego etapu edukacyjnego. Program ten ma być pomocą dla nauczycieli, doradców zawodowych, wychowawców, psychologów oraz pedagogów szkolnych we właściwym przygotowaniu młodzieży i ich rodziców do dokonania właściwego wyboru szkoły, która zapewni w przyszłości znalezienie zatrudnienia na rynku pracy.

CELE PROGRAMU

- poznanie własnych predyspozycji oraz zainteresowań w kontekście wyboru zawodu,
- zrozumienie czynników mających wpływ na wybór zawodu,
- poznanie przewidywanych zmian w uwarunkowaniach zewnętrznych, zwłaszcza ekonomicznych,
- poznanie szkół przygotowujących do różnego zawodowego rozwoju,
- poznanie zakładów pracy znajdujących się na terenie miasta i powiatu (warsztaty, zajęcia praktyczne),
- poznanie oferty lokalnego rynku pracy,
- poznanie zawodów, na które jest zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy,
- kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, mocnych i słabych,
- uświadomienie rodzicom ich wpływu na decyzję dziecka dotyczącą dalszego kształcenia,
- zapoznanie rodziców z lokalnym rynkiem pracy i możliwościami wyboru szkoły, która zapewni w przyszłości pracę dla ich dziecka,
- poznanie możliwości dalszego kształcenia po ukończeniu szkoły zawodowej (wskazanie dalszych dróg kształcenia),
- dostarczenie rodzicom wiedzy o ich dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach.

SPOSOBY REALIZACJI CELÓW

- pogadanki,
- prezentacje,
- wycieczki,
- gazetki o tematyce zawodoznawczej,
- projekty edukacyjne,
- filmy i inne materiały multimedialne,
- drzwi otwarte, targi edukacyjne,
- spotkania z przedstawicielami zakładów pracy,
- spotkania z przedstawicielami szkół zawodowych,
- konkursy politechniczne we współpracy ze szkołami zawodowymi,
- gry miejskie,
- zajęcia grupowe prowadzone metodami aktywnymi,
- konsultacje indywidualne,
- analizy materiałów źródłowych,
- dyskusje, debaty,
- obserwacje,
- udział w projektach m.in. „Link do przyszłości”,
- spotkania z rodzicami,
- foldery,
- inne w razie potrzeb i możliwości.

PRZEBIEG PROGRAMU

Program obejmuje 3 lata nauki w gimnazjum. Treści zostały dobrane do poszczególnych klas w ten sposób, iż mogą być realizowane przy zaangażowaniu i współpracy wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa, rodziców oraz innych osób i instytucji wspierających tę działalność.

Program obejmuje trzy moduły działania realizowane w cyklu roku szkolnego.

Moduł I – *Zbieram siły na zamiary* – przeznaczony dla klas I gimnazjum

Moduł II – *Poznaję rynek pracy* - przeznaczony dla klas II gimnazjum

Moduł III – *Wybieram drogę do pracy* - przeznaczony dla klas III gimnazjum

Zadaniem modułu I jest stworzenie młodym ludziom warunków do lepszego poznania siebie samego w celu odpowiedzi na pytania:

- Co najbardziej lubię robić?
- Co mnie naprawdę pasjonuje?
- Jakie są moje aspiracje życiowe oraz system wartości?
- Jakie są moje mocne i słabe strony?
- Jak kształtować samego siebie?
- Jak mogę wykorzystać wiedzę o sobie samym w praktyce?

W module II uczniowie odpowiadają sobie na pytania:

- W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę swoją przyszłość?
- Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący i dlaczego?
- Co według mnie znaczy „interesująca praca”? Jakie warunki musi spełniać?
- Jakie możliwości zatrudnienia istnieją dla mnie w moim regionie?

W module III młodzież szuka odpowiedzi na pytania:

- Gdzie mogę kontynuować naukę po gimnazjum?
- Jak wybrać szkołę i zawód?
- Jakie wymagania muszę spełnić, aby dostać się do wybranej szkoły?
- Gdzie mogę uzyskać pomoc w kwestii wyboru szkoły i zawodu?

SZKOLNI KOORDYNATORZY PROGRAMU

Program orientacji zawodowej zostanie wdrożony do realizacji w szkołach gimnazjalnych. W każdej placówce koordynatorem będzie:

- p. Elżbieta Sołtysiak - Gimnazjum nr 1 w Gnieźnie, ul. Św. Jana 2a, ela.soltysiak@wp.pl
- p. Izabela Wojciechowska - Gimnazjum nr 2 w Gnieźnie, ul. Poczтовая 11, wojciechowskaizabela@wp.pl
- p. Karolina Stelter, Iwona Machowiak, Lidia Giza – Gimnazjum nr 3 w Gnieźnie, ul. Paczkowskiego 13, stelterkarolina@autograf.pl, iwonaslowik@op.pl, gizalidia1@tlen.pl
- p. Klaudia Matelska - Gimnazjum nr 4 w Gnieźnie, ul. Orła Białego 18, klaudar@interia.pl
- inne osoby - w sytuacji, gdy do realizacji programu włączą się gimnazja z powiatu.

Zadania koordynatorów programu:

- monitorowanie realizacji programu w swojej placówce,
- uczestniczenie w wymianie doświadczeń w gronie realizatorów programu,
- realizacja części zajęć programu w swoim gimnazjum,
- zapoznanie wychowawców klas z założeniami programu, ustalenie stopnia ich zaangażowania w jego realizację,
- współpraca z pozyskanymi zakładami pracy i innymi jednostkami (rodzice, nauczyciele, doradcy zawodowi, instytucje wspierające, wychowawcy świetlicy, bibliotekarze itp.),
- dostosowywanie programu do potrzeb i możliwości swojej placówki.

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI

Do realizacji programu zostali zaproszeni Dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych oraz wytypowane przez nich osoby, przedstawiciele instytucji oraz zakładów pracy. Osoby wytypowane przez Dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych mają za zadanie udzielać informacji o kierunkach kształcenia realizowanych w swojej szkole oraz nauczanych w szkole zawodach, pomagać w wyznaczaniu terminów wycieczek uczniów gimnazjów do warsztatów szkolnych, sprawować opiekę nad odwiedzającymi warsztaty wraz z opiekunami z gimnazjów, brać udział w spotkaniach informacyjnych na terenie gimnazjów oraz Targach Szkół Ponadgimnazjalnych.

Zadaniem przedstawicieli zakładów pracy jest informowanie o terminach, w których możliwa jest wycieczka gimnazjalistów do zakładu pracy, udostępnianie potrzebnych materiałów na temat firmy, opieka nad grupami odwiedzającymi firmę wraz z opiekunami z gimnazjów.

Trzeba tu podkreślić, że priorytetem programu jest umożliwienie uczniom poznania specyfiki zawodu poprzez: wycieczki do zakładów pracy i warsztatów szkół ponadgimnazjalnych, zapoznanie się z konkretnymi stanowiskami pracy, narzędziami, zasadami bezpieczeństwa. Działania tego typu będą uzupełnieniem dla wiedzy przekazanej uczniom podczas realizacji modułów, zwłaszcza na temat:

- możliwości zatrudnienia w zawodach lokalnego rynku pracy,
- preferowanych cech kandydata do zawodu,
- przeciwwskazań do wykonywania danych czynności zawodowych.

Rekomendowane zakłady pracy:

Zakład pracy Firma Maciejka- produkcja obuwia	Przedstawiciel firmy Dariusz Maciejewski	Numer kontaktowy tel. 502-581-008
NB Polska (Velux)	Justyna Głowska Dyrektor Jerzy Pęczak	tel. 61-423- 96-00 tel. 61-423-95-58
Scanclimber	Kierownik Działu Spraw Pracowniczych Wiesława Janas	Tel. 61-22-47-956 tel. kom. 607-50-31-20
Altom	Ewa Kosicka	tel. 506 – 000 - 935 email: ewa.kosicka@altom.pl

Lista jest otwarta, do programu mogą przystąpić inne zakłady pracy pozyskane przez strony go realizujące

Przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych:

Kwestiami zawiadywania harmonogramem wycieczek uczniów zajmie się Centrum Kształcenia Praktycznego w Gnieźnie.

Będzie ono pośredniczyło między gimnazjami i odwiedzanymi przez gimnazjalistów miejscami.

W związku z tym, że CKP będzie posiadało informacje zbiorcze z wszystkich miejsc należy się kontaktować bezpośrednio z tą instytucją. Zapobiegnie to trudnościom organizacyjnym na przestrzeni całego roku szkolnego.

Kontakt z CKP, tel. (61)4265341, Dyrektor p. Sylwester Sip,
dyrektor@ckp.gniezno.pl

Instytucje wspierające:

Do realizacji wszystkich założeń niezbędne będą także inne zaangażowane jednostki takie jak:

- Urząd Miejski w Gnieźnie,
- Starostwo Powiatowe w Gnieźnie – można kontaktować się z p. inspektor Katarzyną Andrzejewską,

katarzyna.andrzejewska@powiat-gniezno.pl

tel. (61)424-66-90,

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Gnieźnie,
- Urząd Pracy w Gnieźnie,
- Młodzieżowe Centrum Kariery w Gnieźnie.

• ROLA RODZICÓW

Rodzice są partnerami procesu kształtowania się u ich dzieci świadomości mocnych i słabych stron. Stają się doradcą i konsultantem, ale nie mogą pomijać tworzenia okazji do rozwijania u dziecka samodzielności i niezależności.

Dlatego też program zakłada aktywny udział rodziców na każdym etapie jego realizacji. Liczymy zatem na ich udział w:

- spotkaniach organizowanych przez wychowawców,
- prezentacjach przygotowanych przez przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych i zakładów pracy,
- targach edukacyjnych i innych przedsięwzięciach.

Idealną sytuacją byłoby, gdyby rodzice wykazali się wobec swoich dzieci zaangażowaniem

i wsparciem opartym na obiektywnej wiedzy, a w razie napotkania trudności zwrócili się do osób, które pomagają w wyborze ścieżki kariery- wychowawców, doradców zawodowych, pedagogów, psychologów.

PLAN REALIZACJI PROGRAMU DLA POSZCZEGÓLNYCH KLAS I MODUŁÓW

Moduł I – Zbieram siły na zamiary

Lp.	Zadanie	Treści	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizator
1.	Co wiem o sobie?	Jaki jestem? (stan zdrowia, osobowość, temperament a wybór zawodu)	Ankiety, testy, analiza kart zdrowia, kwestionariusze	I semestr	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, pielęgniarka, doradca zawodowy
2.	Poznaję samego siebie	- System wartości, - Mocne i słabe strony, - Ulubione zajęcia - Moje możliwości wpływu na wybór przyszłości	Zajęcia wychowawcze i zawodoznawcze	Cały rok	Wychowawcy klas, pedagog/ psycholog, doradca zawodowy
3.	Przyszłość mojego dziecka w moich rękach	Wspieranie rozwoju dziecka w wyborze zawodu	Spotkanie z rodzicami uczniów	I semestr	Pedagog, specjalista zajmujący się doradztwem zawodowym, psycholog, przedstawiciel Młodzieżowego Centrum Kariery w Gnieźnie

4.	Moi rodzice a praca	Budowanie relacji i porozumienia między uczniami i ich rodzicami w kwestiach budowania kariery	Godziny wychowawcze, spotkania z rodzicami wykonującymi ciekawe zawody	Cały rok	Wychowawcy klas
5.	Wiedza o mnie w praktyce	Możliwości wykorzystywane w pracy (zdiagnozowane już zdolności, predyspozycje)	Wyjścia do zakładów pracy, warsztatów szkolnych	Ostatni miesiąc nauki w I klasie	Wychowawca, pedagog, psycholog, doradca zawodowy

Działania wspierające realizację Modułu I:

- zajęcia integracyjne realizowane w klasach,
- rozmowy indywidualne (motywowanie uczniów do nauki, rozwoju zainteresowań),
- wyrównywanie braków wiedzy z lat ubiegłych, korygowanie deficytów rozwojowych,
- konkursy, olimpiady, zawody sportowe i inne formy rozwoju szczególnych umiejętności,
- współpraca z rodzicami w zakresie poznawania zawodów,
- współpraca z przedstawicielami szkół zawodowych i zakładów pracy,
- zbieranie informacji o stanie zdrowia uczniów.

Plan realizacji programu dla poszczególnych klas i modułów

Moduł II – Poznaję rynek pracy

Lp.	Zadanie	Treści	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizator
1.	Świat rynku pracy	- wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z rynkiem pracy, - istniejące szczeble kształcenia	Zajęcia wychowawcze i zawodoznawcze	Cały rok	Wychowawcy klas, pedagog/, psycholog, doradca zawodowy (również z Urzędu Pracy i innych instytucji)
2.	Predyspozycje a zawód	- świat zawodów (w tym zawody przyszłości), - rozpoznanie swoich umiejętności zawodowych	Zajęcia wychowawcze, zawodoznawcze, testy predyspozycji zawodowych, analiza opisów zawodów, filmy o zawodach	Cały rok	Wychowawcy klas, doradcy zawodowi, pedagog, psycholog
3.	Pomagam dziecku w wyborze zawodu	Wsparcie i ukierunkowywanie zawodowe dziecka	Wywiadówka, konsultacje indywidualne	Cały rok	Pedagog, psycholog, wychowawca, przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

4.	Wiedza o lokalnym rynku pracy i możliwościach kształcenia kluczem do trafnego wyboru	Informowanie uczniów i rodziców o warunkach kształcenia w zawodach i możliwościach zatrudniania w firmach na terenie Gniezna	Spotkanie z przedstawicielami firm i szkół zawodowych, wyjścia do zakładów pracy i warsztatów szkolnych, inne formy przekazywania wiedzy- filmy, spoty, informacje na stronach internetowych szkoły	Cały rok	doradca zawodowy, przedstawiciele instytucji zewnętrznych, wychowawcy
----	--	--	---	----------	---

Działania wspierające realizację Modułu II:

- konsultacje indywidualne,
- wyrównywanie braków wiedzy uczniów,
- współpraca z rodzicami, przedstawicielami zakładów pracy, szkół ponadgimnazjalnych oraz instytucji wspierających,
- motywowanie uczniów,
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych i firm lokalnych,
- wycieczki do zakładów pracy, warsztatów szkolnych, gry miejskie.

Plan realizacji programu dla poszczególnych klas i modułów

Moduł III – Wybieram drogę do pracy

Lp.	Zadanie	Treści	Forma realizacji	Termin realizacji	Realizator
1.	Kontynuacja realizacji punktu 4 z Modułu II			I semestr	Patrz pkt. 4 Modułu II
2.	Co jest teraz?	Przedstawienie uczniom i ich rodzicom: - organizacji nauki w obecnej I klasie szkoły ponadgimnazjalnej, nachyleń i profili, programu nauczania, języków obcych, odbywanych praktyk, planowanych rozszerzeń, - informacji na temat zdawalności egzaminów zawodowych i matur, możliwości dalszego kształcenia po każdym z typów szkoły ponadgimnazjalnej (kształcenie ustawiczne)	Zajęcia wychowawcze i zawodoznawcze, wywiadówka	I semestr	Wychowawcy klas, pedagog/psycholog, przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych, doradca zawodowy

3.	Co będzie dalej?	Przedstawienie uczniom i ich rodzicom aktualnej oferty szkół ponadgimnazjalnych i kierunków kształcenia oraz możliwości odbycia praktyk	Targi Szkół Ponadgimnazjalnych, zajęcia wychowawcze i zawodoznawcze	II semestr	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy, wychowawcy
4.	Mój wizerunek w oczach pracodawcy	Trening umiejętności autoprezentacji.	Zajęcia wychowawcze i zawodoznawcze	II semestr	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy

Działania wspierające realizację Modułu III:

- konsultacje indywidualne,
- zapoznanie się z dokumentami wymaganymi w kontakcie z pracodawcą - zgodnie z programem nauczania języka polskiego i wos

(CV, list motywacyjny, kwestionariusz osobowy),

- spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych,
- udział uczniów i rodziców w Targach Edukacyjnych,
- udział w drzwiach otwartych szkół ponadgimnazjalnych,

konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców w Poradni Psychologiczno –pedagogicznej

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW:

Znajomość czynników niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji o wyborze zawodu:

- wiedza o istniejących zawodach,
- weryfikacja teorii z rzeczywistymi warunkami pracy,
- informacja o lokalizacji szkół ponadgimnazjalnych, proponowanych kierunkach kształcenia, warunkach rekrutacji,
- znajomość własnych predyspozycji, przeciwwskazań,
- możliwości lokalnego rynku pracy.

EWALUACJA

Przebieg programu w poszczególnych szkołach będzie monitorowany przez koordynatorów projektu. Ponadto po roku realizacji nastąpi wymiana doświadczeń dotycząca stopnia realizacji programu w poszczególnych gimnazjach. Ewaluacja programu ma na celu:

- sprawdzenie skuteczności zawartych w programie treści,
- doskonaleniu programu,
- sprawdzeniu przydatności programu do pracy w różnych gimnazjach.